

Dosarul nr. Ira-1555/2022

1-18186876-01-1ra-11112022

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Druță Boris în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2020, în cauza penală în privința inculpatului

Varticuș Sergiu xxx, născut la xxx, originar din xxx și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.09.2018 – 01.09.2020;

Instanța de apel: 05.10.2020 – 23.12.2020;

Instanța de recurs: 11.03.2021 – 16.06.2021;

11.11.2022 – 01.03.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 septembrie 2020, Varticuș Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal (episodul din 16 iunie 2018) și art.217 alin.(2) Cod penal (episodul din 17 august 2018), fiindu-i stabilită o pedeapsă în coroborare cu prevederile art.364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, după cum urmează:

în baza art.217 alin.(2) Cod penal - 4 luni închisoare;

în baza art.217 alin.(2) Cod penal - 4 luni închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Varticuș Sergiu pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art.85 alin.(1) Cod penal, la termenul de pedeapsă s-a adăugat în întregime pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 30 iunie 2016 în limitele de 1 lună și 27 zile, stabilind lui Varticuș Sergiu prin cumul de sentințe, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 luni și 27 zile, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus de a încasa de la Varticuș Sergiu la bugetul de stat, cu titlu de

compensare a cheltuielilor judiciare suma de 3 360 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Varticuș Sergiu la data de 16.06.2018, aproximativ la orele 19:30, aflându-se în apropierea fâșiei forestiere din adiacentul str. A. Russo și str. N. Dimo din mun. Chișinău, intenționat, în mod ilegal, în scopuri personale și fără scop de înstrăinare, a păstrat la sine substanța stupefiantă PVP (a- pirrolidinovalerophenone) cu masa totală de 0,465 gr, care conform raportului de constatare tehnico-științific nr.34/12/1-R-2837 din 18.07.2018 se atribuie la categoria substanțelor stupefiante neutilizate în scopuri medicale incluse în Tabelul I Lista nr.1 din Hotărârea Guvernului nr.1088/05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, iar cantitatea lor constituie cantități mari, conform Listei nr. 2 din Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006.

Tot el, la data de 17.08.2018, aproximativ la orele 18.35, aflându-se pe str. Calea Basarabiei nr.2 din mun. Chișinău, intenționat, în mod ilegal, în scopuri personale și fără scop de înstrăinare, a păstrat la sine și a transportat substanța stupefiantă PVP (a-pirrolidinovalerophenone) cu masa totală de 0,16 gr, care conform raportului de constatare tehnico-științific nr.34/12/1-R-3862 din 05.10.2018 se atribuie la categoria substanțelor stupefiante neutilizate în scopuri medicale incluse în Tabelul I Lista nr.1 din Hotărârea Guvernului nr.1088/05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, iar cantitatea lor constituie cantități mari, conform Listei nr.2 din Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006.

3. *Avocatul Nevreanschi Vladislav în numele inculpatului* a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, cu respingerea cerinței procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare.

În motivarea cerințelor sale, apărarea a invocat că, la individualizarea pedepsei, prima instanță nu a luat în calcul faptul că inculpatul și-a recunoscut vina integral și s-a căit sincer, a colaborat activ cu organele de drept pentru stabilirea adevărului pe cazul dat și nu s-a eschivat de la răspundere penală.

Cu referire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată, apărătorul a indicat că, a fost obligațiunea organului de urmărire penală să efectueze expertizele respective, iar cheltuielile urmau a fi încasate din contul statului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2020, a fost respins ca nefondat recursul declarat, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul Varticuș Sergiu a săvârșit anume infracțiunile pentru care a fost condamnat, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă.

Instanța de apel a indicat că, analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, prin prisma prevederilor art.101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, apreciindu-le ca fiind dobândite cu respectarea normelor de procedură, fiind pertinente, concludente și utile, care

coroborează între ele, dar și cu declarațiile inculpatului și indubitabil indică la vinovăția lui Varticuș Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.217 alin.(2) Cod penal, pe episodul din 16.06.2018, cu semnele calificative păstrarea ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare, precum și vinovăția lui Varticuș Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.217 alin.(2) Cod penal, pe episodul din 17.08.2018, cu semnele calificative transportarea și păstrarea ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare.

4.2. Cu referire la solicitarea apărării privind aplicarea unei pedepse mai blânde, instanța de apel a reținut că, la numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului Varticuș Sergiu, instanța de fond a reiterat prevederile art.art.6, 7, 61, 75 - 78 Cod penal și le-a aplicat corespunzător.

La speță, în conformitate cu prevederile art.76 Cod penal, circumstanțe atenuante au fost reținute căința activă, aflarea la întreținere a unui copil minor. Conform prevederilor art.77 Cod penal, drept circumstanțe agravante au fost reținute săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Astfel, instanța de apel a conchis că, în speță, argumentele apelantului nu pot fi acceptate, or, nu s-au atestat circumstanțele atenuante invocate în cererea de apel, din contra, din materialele cauzei rezultând că, în privința inculpatului Varticuș Sergiu există și circumstanțe agravante.

La fel, nu au fost reținute careva motive ce ar impune necesitatea de a suspenda pedeapsa închisorii prin prisma art.90 Cod penal, or, Varticuș Sergiu nu a executat pedeapsa aplicată prin sentința anterioară, instanța de judecată acordându-i termen suplimentar pentru stingerea datoriei la plata amenzii penale, însă fără rezultat, inculpatul nu a plătit amenda, dar a săvârșit altă infracțiune similară, mai mult, inculpatul nu s-a prezentat în ședințele de judecată, fiind anunțat în căutare, ceea ce se asimilează cu lipsa de respect față de instanța, dar și lipsa încrederii în inculpat că acesta va respecta eventuale obligațiuni și va participa la programe de probațiune.

Subsecvent, s-a reținut că, plata cheltuielilor judiciare corect au fost puse în sarcina inculpatului, atâta timp cât Varticuș Sergiu a recunoscut că a comis o infracțiune, vina acestuia fiind dovedită indubitabil, or, cheltuielile au avut la geneză comportamentul infracțional al inculpatului.

5. Avocatul Druță Boris în numele inculpatului, contestă cu recurs hotărârile, solicită repunerea în termen a recursului și casarea hotărârilor, cu rejudecarea cauzei și aplicarea Legii nr.243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia, numindu-i lui Varticuș Sergiu o pedeapsă non privativă de libertate și absolvirea de pedeapsă.

În motivarea cerințelor sale apărarea invocă argumente similare celor din apel, suplimentar invocând că, decizia motivată a fost pronunțată în lipsa lui Varticuș Sergiu la 20 ianuarie 2021, orele 14:00, iar apărarea exercitând calitatea de avocat din oficiu, a participat în ziua de 12 octombrie 2022 la reținerea lui Varticuș Sergiu de către colaboratorii de politie din mun. Chișinău, s. Ciocana. Inculpatul a informat apărarea că pentru prima oară a aflat despre conținutul acestei Decizii și a solicitat, în formă scrisă de a o ataca cu recurs ordinar la Curtea Supremă de Justiție, cu solicitarea de a cere repunerea în termen recursul (copia cererii se anexează).

Avocatul evidențiază că, în discuția purtată cu inculpatul Varticuș Sergiu, ultimul a declarat că, la moment are la întreținere un copil minor, ceea ce confirmă actul de naștere al acestuia, anexat la materialele cauzei.

Apărarea consideră că, față de inculpatul Varticuș Sergiu, este oportun de a se aplica Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Or, instanța de apel nu a luat în considerație că Varticuș Sergiu are loc permanent de trai, este angajat în câmpul muncii, se caracterizează pozitiv, ceea ce servește temei de a constata că nu a putut fi apriori declarat vinovat în comiterea infracțiunii și privat de libertate.

6. Asupra recursului declarat, a prezentat referință procurorul, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind declarat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile **de la data pronunțării deciziei**.

Potrivit dispozițiilor art.230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 23 decembrie 2020 (f.d.190-193), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența procurorului și avocatului inculpatului, Culeac-Reul Natalia, cu înștiințarea despre pronunțarea și primirea deciziei integrale la 20 ianuarie 2021, ulterior fiind amânată pentru **22 ianuarie 2021**. Iar, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 22 ianuarie 2021 (f.d.193, vol. II), a fost pronunțată decizia integrală a instanței de apel în lipsa părților, fiindu-le expediată copia deciziei integrale prin scrisoare.

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului. La calcularea termenelor nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Așadar în speță, termenul de declarare a recursului conform art.422 Cod de procedură penală, a început să decurgă din 22 ianuarie 2021 de la pronunțarea deciziei integrale, ultima zi pentru declararea recursului fiind 22 februarie 2021, iar recursul ordinar declarat de avocatul Druță Boris în numele inculpatului a fost depus

la 13 octombrie 2022 (conform ștampilei de pe recurs – f.d.5, vol. III)), prin urmare, cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

Totodată, Colegiul penal respinge ca neîntemeiată solicitarea recurentului privind repunerea în termen a recursului, deoarece acesta nu a invocat careva motive întemeiate ce au determinat întârzierea depunerii recursului.

Mai mult, Colegiul penal reține că, avocatul Culeac-Reul Natalia în numele inculpatului Varticuș Sergiu a folosit deja calea de atac recursul ordinar, care prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 16 iunie 2021 a fost declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

În situația când instanța de recurs dispune inadmisibilitatea recursului ca fiind tardiv, aceasta nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și asupra legalității hotărârii adoptate.

Astfel, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.art.422, 432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de avocat este inadmisibil, deoarece este depus peste termenul prevăzut de lege.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Druță Boris în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2020, în cauza penală în privința inculpatului *Varticuș Sergiu xxx*, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 martie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie